

Wat gebeurt er na stoppen van langdurig gebruik van methylfenidaat?

ARTIKEL

LITERATUUR

- Matthijssen AM, Dietrich A, Bierens M, Kleine Deters R, van de Loo-Neus GHH, van den Hoofdakker BJ, Buitelaar JK, Hoekstra PJ. Continued benefits of methylphenidate in ADHD after 2 years in clinical practice: a randomized placebo-controlled discontinuation study. *Am J Psychiatry* 2019; 176: 754-62.

AUTEUR

ANNE-FLORE MATTHIJSEN

E-mail: a.f.m.matthijssen@umcg.nl

Waarom dit onderzoek?

Methylfenidaat is de eerste keus voor de farmacologische behandeling bij kinderen met een aandachtsdeficiëntie-/hyperactiviteitsstoornis (ADHD). In tegenstelling tot de duidelijke effecten van stimulantia op de korte termijn, is er voor de lange termijn hooguit bewijs voor effectiviteit tot 2 jaar na start van het gebruik. Echter, 60% van de kinderen gebruikt methylfenidaat langer dan 2 jaar.

Onderzoeksvraag

Is methylfenidaat nog steeds effectief na 2 jaar of langer gebruik in de klinische praktijk?

Hoe werd dit onderzocht?

We hebben een gerandomiseerd, dubbelblind discontinueringsonderzoek uitgevoerd waarbij de helft van de 94 deelnemers was ingedeeld in de continueringsgroep en de andere helft in de groep die 3 weken geleidelijk afbouwde en 4 weken een placebo gebruikte. We includeerden kinderen en adolescenten die ten minste 2 jaar methylfenidaat gebruikten. We onderzochten de effecten op ADHD-kenmerken zowel thuis als op school. Daarnaast beoordeelde een geblindeerde clinicus of hij/zij het kind verslechterd of verbeterd vond ten opzichte van de start van de studie.

Belangrijkste resultaten

De groep met kinderen die afbouwde, liet meer ADHD-kenmerken zien dan de continueringsgroep, zowel in de thuissituatie als in de schoolsituatie. Dit was met name zichtbaar bij de jongere deelnemers van het onderzoek. Echter, 60% van de kinderen die afbouwden, verslechterde niet of nauwelijks.

Consequenties voor de praktijk

Methylfenidaat blijkt op de lange termijn nog steeds een effectieve behandeling voor ADHD bij kinderen en adolescenten, zowel in de thuis- als in de schoolsituatie. De effectiviteit op de lange termijn is minder dan die op de korte termijn en is met name zichtbaar bij kinderen in vergelijking met adolescenten. Dat meer dan de helft van de kinderen en jongeren die stopten met het gebruik van methylfenidaat niet of nauwelijks verslechterde, onderstreept het belang van een jaarlijkse proefstop, zoals aanbevolen in klinische richtlijnen. Hiermee kan onnodig (lang) medicatiegebruik bij ADHD worden tegengegaan.